

T.C. Başbakanlık Dış Ticaret Müsteşarlığı İhracat Genel Müdürlüğü'nün 12.09.2006 tarih ve 0120005543 sayılı yazısı ekinde tüm İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterlikleri'ne gönderilen **Pan-Avrupa-Akdeniz Menşe Kümülayonu (PAAMK) Sistemi**'ndeki gelişmelere ilişkin yazı aynen aşağıya çıkarılmıştır.

“Bilindiği üzere; Türkiye, Avrupa Topluluğu'na üye ülkeler, EFTA ülkeleri, Romanya, Bulgaristan ile Barselona Sürecine taraf Akdeniz ülkeleri (Fas, Tunus, Cezayir, Filistin, Suriye, Lübnan, Ürdün, Mısır ve İsrail) ve Faroe Adaları'nın dahil olduğu Pan-Avrupa-Akdeniz Menşe Kümülayonu Sistemi tamamlanmış ve **bu yılın başından itibaren söz konusu Kümülayonun yürürlüğe konulmasına ilişkin şartları yerine getirmiş ülkeler arasında uygulamaya başlanması** öngörülmüştür.

Bu çerçevede;

I- Pan-Avrupa-Akdeniz Menşe Kümülayonu (PAAMK) Sistemi kapsamında sisteme taraf ülkeler arasında çapraz menşe kümülayonunun uygulanmasına imkan sağlayan menşe protokollerinin yürürlüğe girişine dair ekte bir sureti gönderilen dördüncü AB Komisyonu Bildirimi AB Resmi Gazetesi'nin 10 Ağustos 2006 tarihli ve C 187 sayılı nüshasında yayımlanmış bulunmaktadır.

Söz konusu bildirim incelenmesinden de görüleceği üzere;

- a) **“Türkiye, Romanya ve İsrail”** arasındaki tercihli ticarete **1 Mart 2006** tarihinden itibaren,
- b) **1/95 sayılı Türkiye-AT Ortaklık Konseyi Kararı** kapsamındaki eşya, bir başka ifade ile serbest dolaşımda bulunan eşya (“işlenmiş tarım ürünleri” ile “Avrupa Kömür ve Çelik Topluluğu ürünleri hariç sanayi malları”) bakımından, **“Türkiye, Fas ve AB”** ile **“Türkiye, İsrail ve AB”** arasındaki tercihli ticarete **27 Temmuz 2006** tarihinden itibaren,

PAAMK Sistemi kapsamında çapraz menşe kümülayonunun uygulandığı hususları tespit edilmektedir. Dolayısıyla; bu kapsamdaki firmalar, ilgi'de kayıtlı yazımız ekinde gönderilen “PAAMK Sistemi'ne ilişkin Not”ta belirtilen esaslar çerçevesinde, anılan Sistemden yararlanabileceklerdir.

II- PAAMK Sistemi kapsamında ülkemizin akdettiği serbest ticaret anlaşmalarının eki menşe protokollerinin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar T.C. Resmi Gazetesi'nin 20/07/2005 tarihli ve 25881 sayılı nüshasında yayımlanan “Eşyanın Tercihli Menşenin Tespiti Hakkında Yönetmelik” ile düzenlenmektedir. Anılan Yönetmelik, Türkiye ile Fas Arasındaki Serbest Ticaret Anlaşması eki III sayılı Protokol (Menşe Protokolü) için 29/12/2005 tarihli ve 26038 sayılı T.C. Resmi Gazetesi'nde yayımlanan Yönetmelikle tadil edilmiştir. **Bu çerçevede, 1 Ocak 2006 tarihinden itibaren ihracatçılarımızın Fas'a EUR.1 veya EUR-MED menşe belgesi ile menşeli ürün ihraç etmeleri mümkün bulunmaktadır.**

Bilindiği üzere, 1 Ocak 2006 tarihinden itibaren uygulamaya konulan **1/2005 sayılı Fas-AB Ortaklık Konseyi Kararı** çerçevesinde **Türkiye menşeli kumaştan mamul belirli hazır giyim eşyasının AB'ne “EUR.1 (Derogation – 1/2005)” menşe belgesi refakatinde Fas menşeli olarak ihraç edilmesi hususunda Fas'a tanınan geçici istisna** Türkiye, Fas ve AB arasındaki tercihli ticarete çapraz menşe kümülayonunun tesis edilmesi nedeniyle **27 Temmuz 2006 tarihinden itibaren yürürlükten kalkmıştır.**

Bu itibarla, söz konusu geçici istisnadan yararlanmak amacıyla ülkemizden EUR.1 menşe belgesi refakatinde 27 Temmuz 2006 tarihinden önce ihraç edilmiş kumaşlardan imal edilen ve AB'ne ihraç

tarihi 27 Temmuz 2006 veya daha sonraki bir tarih olan nihai ürünlerin menşe kümülasyonu (PAAMK) kapsamında, diğer bir ifadeyle EUR-MED menşe belgesi refakatinde AB'ne ihraç edilmeleri gerektiğinden, ihracatçılarımızın söz konusu kumaşlar için düzenlenmiş olan EUR.1 menşe belgelerini EUR-MED menşe belgeleri ile değiştirmeleri gerekmektedir.

Esasen, 27 Temmuz 2006 tarihinden evvel veya sonra EUR.1 menşe belgesi refakatinde Fas'a ihraç edilmiş olan kumaş dahil ülkemiz menşeli eşya aynen veya işlenerek Fas'tan AB'ne ihraç edilecek ise anılan eşya için düzenlenen EUR.1 menşe belgesinin EUR-MED menşe belgesi ile değiştirilmesi lazım gelmektedir. Aksi halde; söz konusu eşya, çapraz menşe kümülasyonu imkanlarından istifade edemeyecek, bir başka deyişle Fas'ın AB'ne ihracatında menşesiz olarak kabul edilecektir. **Zira, Akdeniz ülkeleriyle tercihli ticarete EUR.1 dolaşım sertifikası sadece ikili menşe kümülasyonuna imkan sağlamaktadır.** Bu kapsamda, ihracatçılarımızın, Eşyanın Tercihli Menşenin Tespiti Hakkında Yönetmeliğin 24'üncü Maddesinin (b) bendi uyarınca EUR-MED menşe belgesi müracaatında bulunmaları uygun olacaktır.

Bu bölümde (II nci Bölüm) yer alan açıklamalar bilgi amaçlı olup, Eşyanın Tercihli Menşenin Tespiti Hakkında Yönetmeliğin uygulanması, bu cümleden olarak menşe ispat belgelerinin incelenmesi ve vize edilmesi hususunda yetkili ve sorumlu makam Gümrük Müsteşarlığı olduğu cihetle, firmalarımızın bu konudaki bilgi taleplerini ve Ticaret veya Ticaret ve Sanayi Odalarında EUR-MED menşe belgesi müracaatında yaşadıkları sorunları Gümrük Müsteşarlığı (AB ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü)'na iletmelerinde fayda görülmektedir.

III- Bilindiği üzere; Türkiye ile AB arasında 1/95 sayılı OKK ile tesis edilen Gümrük Birliği alanında serbest dolaşımda bulunan eşyanın ("işlenmiş tarım ürünleri" ile "Avrupa Kömür ve Çelik Topluluğu ürünleri hariç sanayi malları") tercihli menşe statüsü "**tedarikçi beyanı**" ile tevsik edilmektedir.

Menşe Kümülyasyonunun uygulanması çerçevesinde, Gümrük Müsteşarlığınca;

1-Türkiye-AT Gümrük işbirliği Komitesi'nin 1/2006 Sayılı Kararı'na ilişkin "Türkiye ile Avrupa Topluluğu Arasında Oluşturulan Gümrük Birliği'nin Uygulanmasına ilişkin Usul ve Esaslar Hakkında Karar" Resmi Gazete'de yayımlanıncaya kadar, anılan Karar'ın tedarikçi beyanına ilişkin hükümlerinin Gümrük Müsteşarlığı Makamından alınan 13/3/2006 tarih ve 66 sayılı Onay çerçevesinde (mutatis mutandis) uygulanması,

2-Avrupa Birliği'nden ATR. dolaşım belgesi eşliğinde ithal edilen eşyanın PAAMK Sistemi hükümlerinden yararlanmak üzere İsrail veya Fas'a aynı halde veya Kümülyasyona tabi tutularak (işlenerek) ihraç edilmesi esnasında EUR-MED menşe belgesi düzenlenmesinde bir kanıt olarak sunulan tedarikçi beyanlarında, 1/2006 Sayılı GİK Kararı'nın V veya VI sayılı eklerinde yer alan beyanın aranması,

3-Gümrük Müsteşarlığı Makamından alınan 13/3/2006 tarih ve 66 sayılı Onay'da öngörülmediğinden, Gümrük Birliği kapsamında yer alan AB menşeli eşyaların İsrail veya Fas üzerinden tercihli menşe ispat belgeleri eşliğinde ülkemize ithal edilmesi halinde, üzerinde AB menşeli olduğu belirtilen İsrail veya Fas makamları tarafından düzenlenen EUR.1 veya EUR.MED dolaşım belgelerinin 1/2006 Sayılı GİK Kararı'na ilişkin "Türkiye ile Avrupa Topluluğu Arasında Oluşturulan Gümrük Birliği'nin Uygulanmasına ilişkin Usul ve Esaslar Hakkında Karar" Resmi Gazete'de yayımlanıncaya kadar teminata bağlanması öngörülmektedir.

Bununla beraber, Pan-Avrupa Menşe Kümülyasyonu çerçevesindeki tercihli ticarete, diğer bir ifadeyle, EUR.1 menşe belgesi müracaatında 1/1999 sayılı GİK Kararı'nın eki tedarikçi beyanları (18/9/1999 tarihli ve 23820 sayılı T.C. Resmi Gazetesi'nde yayımlanan Türkiye ile Avrupa

Topluluğu Arasında Serbest Dolaşımda Bulunan Eşyanın Tercihli Menşe Statüsünün Kanıtlanmasına Dair Yönetmeliğin I ve II nolu Eklerinde yer alan tedarikçi beyanları), 1/2006 sayılı GİK Kararı'nın yürürlüğe girişinden itibaren bir yıl süreyle kullanılmaya devam edilebilecektir.”